

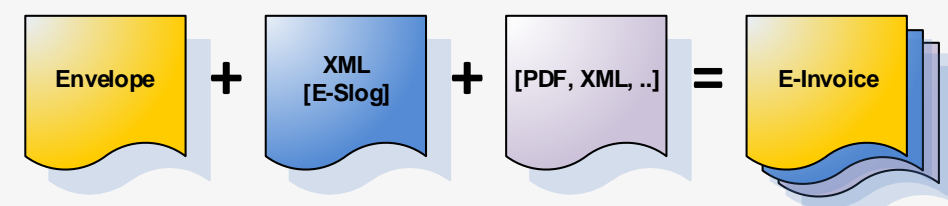
Obvezno izdajanje in prejemanje e-računov

Pogled upravljavca
infrastrukture

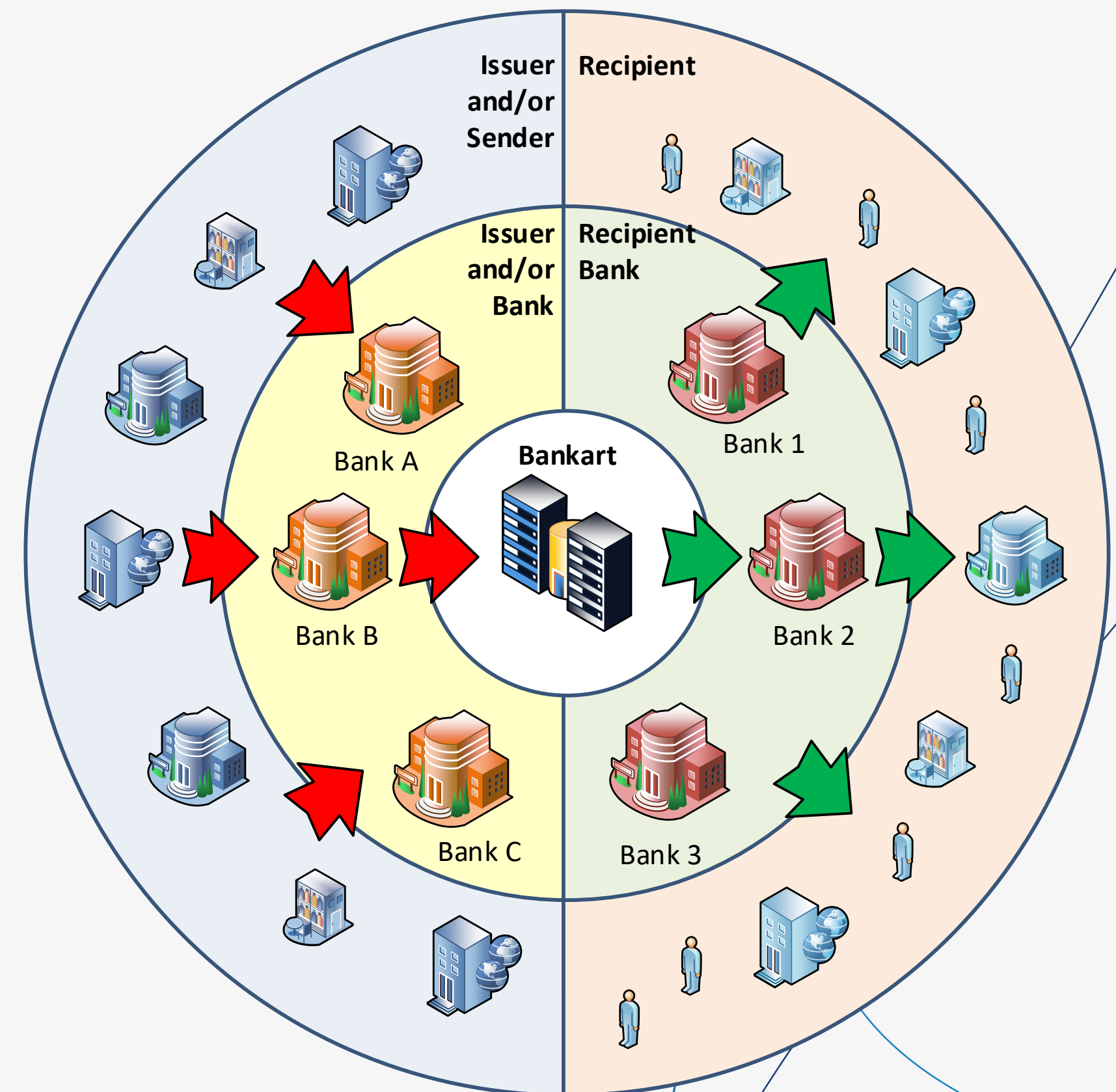

Splošno o sistemu E-račun

- › **Sistem E-račun** je sistem za izmenjavo e-računov in drugih e-dokumentov
 - › Vzpostavljen junija 2011
 - › Prvotno medbančni (+UJP) sistem, kasneje tudi nebančni udeleženci
 - › Zelo dobro premišljen in dizajniran sistem (proces, povratne inf. ...)
 - › Podprti različni dokumenti (e-račun, e-dobavnica, e-opomin, itd.)
 - › Procesiranje v okviru 5 klirinških ciklov
- › Izmenjava temelji na principu **ovojnic** in **prilog**:
 - › Standardizirane **ovojnice** (e-račun, splošna ovojnica, statusna ovojnica)
 - › Priloga v **poljubnem standardu** in formatu (eSlog vX.x, PDF, itd.)

- › Deležniki v procesu:
 - › **izdajatelj in/ali pošiljatelj** – pripravi in e-dokument posreduje svoji banki/nebančnemu ponudniku
 - › **udeleženec izdajatelja/pošiljatelja** – e-dokumente posreduje centralnem procesorju
 - › **centralni procesor (Bankart)** – e-dokumente glede na prejemnike usmeri udeležencem prejemnikov
 - › **udeleženec prejemnika** – e-dokument vloži v e-bančni predal, posreduje povratne informacije
 - › **prejemnik** – preko e-bančne rešitve prevzame e-dokument

Prednosti in slabosti

Prednosti

- › **Zanesljiv** in **varen** na celotni poti
 - › Bistveno varnejši od e-pošte
- › Zelo **dobro preiščeni procesi**
- › Vedno na voljo **povratna informacija**
- › Prejem e-računov **neposredno v e-banko**
 - › Enostavno plačilo

Slabosti

- › Še vedno precej zaprt v bančno okolje
 - › (BIC + IBAN za usmerjanje)
- › Tehnološko zastarela rešitev
 - › Procesiranje v ciklih, izmenjava v datotekah
- › Kompleksni poteki transakcij
- › Nejasnosti pri vključevanju novih izdajateljev
 - › Različne prakse na strani udeležencev
- › Dolgotrajno uvajanje novosti
- › Tujina?

Predstavlja napovedana zakonodaja priložnost za prenovi?

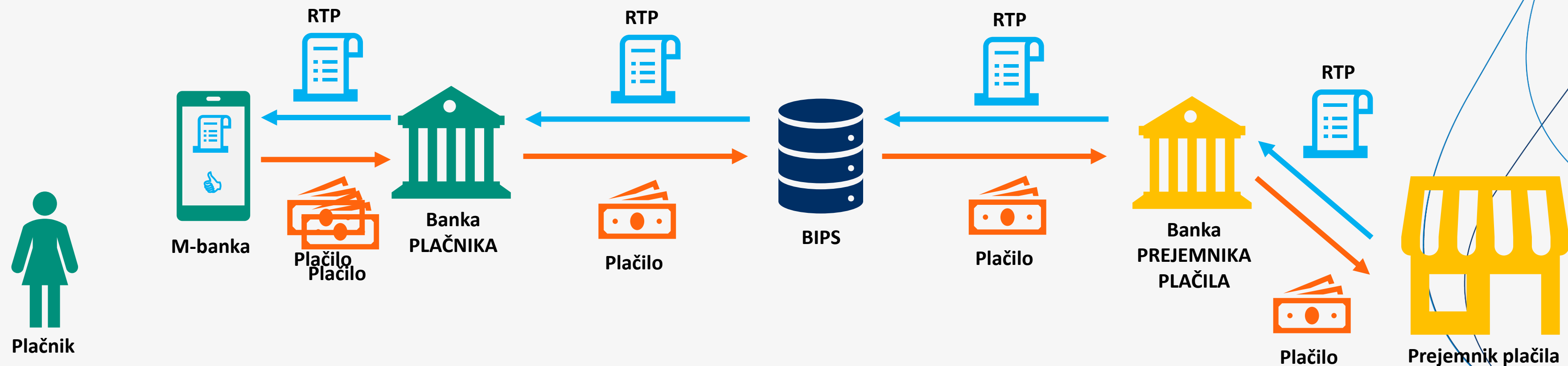
Prenove ne narekuje nova zakonodaja, temveč **spremembe tehnologije** (mobilne aplikacije, 24/7 plačilni sistemi) in **spremembe na trgu** (odprta ekonomija, drugačna pričakovanja potrošnikov, itd.).

Request to Pay

Zahtevek za plačilo

- › **Zahtevek za plačilo** oz. **Request to Pay (RTP)** je transakcija, s katero (potencialni) PREJEMNIK PLAČILA od (potencialnega) PLAČNIKA zahteva plačilo
 - › **Ni finančna transakcija** (denarna sredstva se ne prenesejo)
 - › Alternativa direktnim obremenitvam
 - › Alternativa e-računu?
- › Prikaz procesa:

Doma in v tujini

SLOVENIJA

- › Izmenjava zahtevkov za plačilo je v Sloveniji **že mogoča**
 - › Podprt v okviru **plačilnega sistema BIPS**
 - › Trenutno se uporablja v okviru **Flik** (za P2P, kmalu tudi za P2M)
 - › Banke bodo sčasoma uporabo razširile tudi na druge kanale (npr. B2P, B2B)
- › Značilnost – enostaven proces:
 - › Prejemnik zahtevka za plačilo ga bodisi **ODOBRI** ali **ZAVRNE**
 - › Plačilo se izvede s **TAKOJŠNJIM PLAČILOM**
- › Prvotno omogočen kot **dodana vrednost takojšnjih plačil** (lažja vračila prijateljem, enostavnejše plačevanje na prodajnih mestih, itd.)

EVROPA/SVET

- › Uveljavlja se shema **SEPA Request to Pay (SRTP)**
 - › Zahteva – DOSEGLJIVOST (udeleženec sheme mora biti sposoben prejeti RTP od kateregakoli drugega udeleženca)
 - › Shema ločena od procesov plačevanja
 - › Plačilo se lahko izvede s katerimkoli plačilnim instrumentom
 - › Prva SEPA shema, h kateri lahko pristopijo nebančni deležniki!
- › Kompleksnejši proces:
 - › Prejemnik zahtevka za plačilo vrne več informacij:
 - › **ALI bo plačal, KDAJ bo plačal, KOLIKO bo plačal**
 - › Možnost odpoklica zahtevka za plačilo, preverjanja statusa, itd.
- › V Veliki Britaniji RTP postaja **alternativa direktnim obremenitvam** (fleksibilnost gotovine s prednostmi direktnih bremenitev)

Zahtevek za plačilo

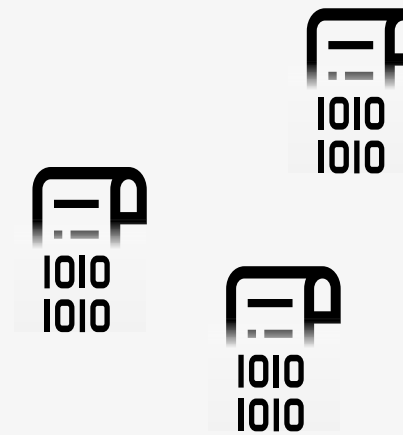
Prednosti

- › Zahtevek za plačilo omogoča **izmenjavo informacij za plačilo** in **dialog o samem plačilu**
- › **PLAČNIK:**
 - › Ni potrebno ročno vnašati podatkov oz. niti slikati QR kode
 - › Ohrani kontrolo nad tem kdaj bo plačal
 - › Potrdi vsako plačilo (za razliko od DD)
 - › Vse zahteve za plačilo prejme na eno mesto (želen kanal/aplikacijo)
 - › Plačniki podjetja lahko optimizirajo svoj denarni tok (prioretiziranje plačil)
- › **PREJEMNIK PLAČILA:**
 - › Ima več kontrole nad procesom plačevanja
 - › Odpade delo iz naslova iskanja plačil z napačno vnesenimi sklici
 - › Od plačnika prejme povratne informacije (tudi odgovor „ne bom plačal“ je boljši kot noben odgovor)
 - › Ni negotovosti, ki jo prinašajo stroga pravila za reklamacije pri direktnih obremenitvah
 - › Boljše predvideva svoj denarni tok

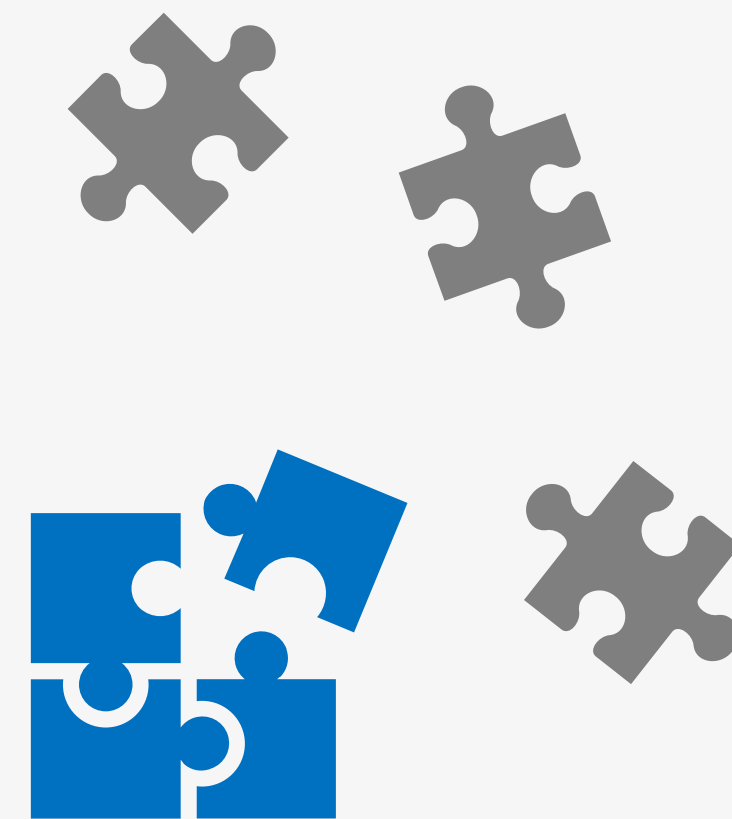
Zahtevek za plačilo Izzivalec e-računov?

- › Ali sploh še potrebujemo e-račune? **DA!**
 - › **Račun** – listina, ki jo prodajalec izda kupcu in je skladna z davčno in drugo zakonodajo
 - › **Zahtevek za plačilo** – nefinančna transakcija, ki plačniku poenostavi proces plačevanja
- › EPC je objavil **Electronic Invoice Presentment and Payment (EIPP)**
 - › Izmenjava e-računov temelji na izmenjavi zahtevkov za plačilo (RTP)
 - › Podoben princip kot v sistemu E-račun (RTP = ovojnica)
 - › E-račun potuje kot priloga RTP (dopolnitev ISO 20022)
- › Zahtevek za plačilo in e-račun sta **komplementarna produkta!**
 - › E-račun lahko od prejemnika plačila (izdajatelja računa) do plačnika (prejemnika računa) potuje skupaj z zahtevkom za plačilo
 - › Zahtevek za plačilo plačnik uporabi za izvedbo plačila
 - › E-račun plačnik uporabi za knjiženje, arhiviranje, itd.

Zaključek

- › Obvezno izdajanje in prejemanje e-računov na strani upravljavca infrastrukture samo po sebi **ne zahteva sprememb**
 - › Kljub temu pa je določene spremembe mogoče in smiselno izvesti!
- › Iz aktualnega dogajanja v Evropi in v Svetu lahko zaključimo:
 - › Obstoječ proces izmenjave zahtevkov za plačilo v Sloveniji je smiselno čim prej nadgraditi na SEPA zahteve za plačilo (SRTP)
 - › EIPP in povratne informacije iz nekaterih drugih držav (npr. Norveška) nakazujejo, da je e-račune smiselno izmenjevati kot prilogo zahtevkom za plačilo
- › **Zahtevek za plačilo je manjkajoč košček sestavljanke v ekosistemu naprednih in uporabniku prijaznih digitalnih rešitev**
 - › Predstavlja alternativo predvsem za direktne obremenitve

T: +386 1 583 41 00

E: info@bankart.si

www.bankart.si

**The leading Slovenian company in the field
of processing of modern payment instruments.**